ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

23. dubna 2009 *

Ve věci C-533/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článků 68 ES a 234 ES, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Rakousko) ze dne 13. listopadu 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 29. listopadu 2007, v řízení

Falco Privatstiftung,

Thomas Rabitsch

proti

Gisele Weller-Lindhorst,

* Jednací jazyk: němčina.

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts (zpravodaj), předseda senátu, T. von Danwitz, E. Juhász, G. Arestis a J. Malenovský, soudci,

generální advokátka: V. Trstenjak,
vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. listopadu 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Falco Privatstiftung a T. Rabitsche M. Walterem, Rechtsanwalt,

– za G. Weller-Lindhorst T. Wallentinem, Rechtsanwalt,

– za německou vládu J. Kemper a M. Lummou, jako zmocněnci,

– za italskou vládu I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– za vládu Spojeného království C. Gibbs, jako zmocněnkyní,

– za Komisi Evropských společenství A.-M. Rouchaud-Joët a S. Grünheid, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 27. ledna 2009,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 1 písm. a) a b) druhé odrážky nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Falco Privatstiftung, nadací se sídlem ve Vídni (Rakousko), a T. Rabitschem s bydlištěm ve Vídni (Rakousko) na straně jedné a G. Weller-Lindhorst s bydlištěm v Mnichově (Německo) na straně druhé, jehož předmětem je jednak plnění ze smlouvy, na jejímž základě žalobci v původním řízení poskytli žalované v původním řízení právo uvádět na trh v Rakousku, Německu a ve Švýcarsku videonahrávky koncertu, a dále uvádění na trh zvukových nahrávek tohoto koncertu bez smluvního základu.

Právní rámec

Bruselská úmluva

3 Článek 5 bod 1 Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32), ve znění Úmluvy ze dne 26. května 1989 o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky (Úř. věst. L 285, s. 1, dále jen „Bruselská úmluva“), stanoví:

„Osoba, která má bydliště na území některého smluvního státu, může být v jiném smluvním státě žalována,

1) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn; […]“

Nařízení č. 44/2001

4 Druhý bod odůvodnění nařízení č. 44/2001 uvádí:

„Určité rozdíly mezi vnitrostátními pravidly pro určení příslušnosti a pro uznávání rozhodnutí ztěžují řádné fungování vnitřního trhu. Je třeba přijmout předpisy, které umožní sjednotit pravidla pro určení příslušnosti v občanských a obchodních věcech

v mezinárodním ohledu, a zjednodušit formality s ohledem na rychlé a jednoduché uznávání a výkon rozhodnutí členskými státy, pro které je […] nařízení závazné.“

5 Podle jedenáctého bodu odůvodnění nařízení č. 44/2001:

„Pravidla pro určení příslušnosti musí být vysoce předvídatelná a založená na zásadě, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného, a musí být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně určených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného určujícího hlediska. […]“

6 Dvanáctý bod odůvodnění nařízení č. 44/2001 stanoví:

„Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a právním sporem nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti.“

7 Devatenáctý bod odůvodnění nařízení č. 44/2001 stanoví:

„Musí být zajištěna návaznost mezi Bruselskou úmluvou a […] nařízením a musí být za tímto účelem stanovena přechodná ustanovení. Stejná potřeba návaznosti platí, pokud jde o výklad Bruselské úmluvy Soudním dvorem […]“

8 Pravidla pro určení příslušnosti upravená nařízením č. 44/2001 jsou uvedena v jeho kapitole II, která je tvořena články 2 až 31.

9 Článek 2 odst. 1 nařízení č. 44/2001, který je součástí oddílu 1 nazvaného „Obecná ustanovení“ této kapitoly II, uvádí:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.“

10 Článek 3 odst. 1 nařízení č. 44/2001, který se nachází ve stejném oddíle, stanoví:

„Osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, mohou být u soudů jiného členského státu žalovány pouze na základě pravidel stanovených v oddílech 2 až 7 této kapitoly.“

11 Podle článku 5 nařízení č. 44/2001, který se nachází v oddíle 2 nazvaném „Zvláštní příslušnost“ kapitoly II tohoto nařízení:

„Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována,

1) a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn;

b) pro účely tohoto ustanovení a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:

– v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam podle smlouvy zboží bylo nebo mělo být dodáno,

– v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty,

c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a);

[…]

3) ve věcech týkajících se deliktní nebo kvazideliktní odpovědnosti u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události;

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

12 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že žalobci v původním řízení se domáhají zaplacení poplatku na základě částečně známé hodnoty uskutečněných prodejů videonahrávek koncertu. Domáhají se rovněž toho, aby bylo žalované ve věci v původním řízení uloženo ocenit celkovou výši uskutečněných prodejů videonahrávek a zvukových nahrávek a zaplatit z toho vyplývající dodatečný poplatek. Na podporu svých nároků se žalobci v původním řízení dovolávají, pokud jde o prodej videonahrávek, ustanovení smlouvy uzavřené mezi nimi a jejich smluvní stranou, a pokud jde o prodej zvukových nahrávek, zásahu do jejich autorských práv, pro který neexistuje smluvní základ.

13 V prvním stupni Handelsgericht Wien, na který se žalobci v původním řízení obrátili, potvrdil podle čl. 5 bodu 3 nařízení č. 44/2001 svoji příslušnost rozhodnout o těchto nárocích. Domníval se, že se jeho příslušnost vzhledem k úzkému vztahu uplatňovaných práv vztahuje i na poplatky týkající se videonahrávek dlužné podle dotčené smlouvy, což však žalovaná v původním řízení zpochybnila.

14 V odvolacím řízení měl Oberlandesgericht Wien za to, že čl. 5 bod 3 nařízení č. 44/2001 ani čl. 5 bod 1 písm. b) druhá odrážka tohoto nařízení nejsou použitelné na práva smluvní povahy, protože dotčená smlouva není smlouvou o poskytování služeb ve smyslu tohoto ustanovení.

15 Oberster Gerichtshof, který rozhoduje o opravném prostředku „Revision“ týkajícím se pouze nároků vztahujících se k rozšiřování videozáznamů, uvádí, že pojem „poskytování služeb“ není v rámci nařízení č. 44/2001 definován. Předkládající soud si s odkazem na judikaturu Soudního dvora v oblasti volného pohybu služeb a na

některé směrnice v oblasti daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), které upřednostňují široký rozsah pojmu „služby“, klade otázku, zda je nutno smlouvu, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, kvalifikovat jako smlouvu týkající se „poskytování služeb“ ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 44/2001. Předkládající soud se případně zabývá otázkou místa poskytnutí uvedené služby a dále otázkou, zda příslušný soud může rozhodnout i o poplatcích týkajících se výkonu dotčených autorských práv v jiném členském státě nebo ve třetím státě.

16 V případě, že by příslušnost soudu nebyla založena na čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážce nařízení č. 44/2001, má předkládající soud za to, že by podle čl. 5 bodu 1 písm. c) uvedeného nařízení bylo nutno použít pravidlo uvedené v bodě 1 písm. a) uvedeného článku 5. Předkládající soud má za to, že podle rozsudku ze dne 6. října 1976, De Bloos (14/76, Recueil, s. 1497) je v rámci čl. 5 bodu 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 rozhodujícím místo plnění sporného závazku, které je nutno podle rozsudku ze dne 6. října 1976, Industrie Tessili Italiana Como (12/76, Recueil, s. 1473) určit podle práva, které platí pro smlouvu dotčenou v původním řízení.

17 S ohledem na všechny tyto úvahy se Oberster Gerichtshof rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva (licenční smlouva), smlouvou o ‚poskytování služeb‘ ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) nařízení [č. 44/2001]?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku:

a) Je služba poskytována na každém místě v členském státě, na kterém je podle smlouvy povolen výkon práva a kde k němu také skutečně dochází?

b) Nebo je služba poskytována v bydlišti, resp. místě hlavní správy, poskytovatele licence?

c) Je v případě kladné odpovědi na druhou otázku písm. a) nebo na druhou otázku písm. b) příslušný soud oprávněn rovněž rozhodovat o poplatcích, které vyplývají z výkonu práva v jiném členském státě nebo ve třetím státě?

3) V případě záporné odpovědi na první otázku nebo na druhou otázku písm. a), jakož i na druhou otázku písm. b): je nutno příslušnost pro zaplacení licenčního poplatku podle čl. 5 bodu 1 písm. a) a c) nařízení [č. 44/2001] nadále posuzovat podle zásad, které vyplývají z judikatury Soudního dvora k čl. 5 bodu 1 [Bruselské úmluvy]?“

K předběžným otázkám

K první otázce

18 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda je smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, smlouvou o poskytování služeb ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 44/2001.

19 Je nutno bez dalšího konstatovat, že znění čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 44/2001 samo o sobě neumožňuje odpovědět na položenou otázku, protože toto ustanovení nedefinuje pojem „smlouva o poskytování služeb“.

20 V důsledku toho je třeba vykládat čl. 5 bod 1 písm. b) druhou odrážku nařízení č. 44/2001 ve světle vývoje, cílů a systematiky uvedeného nařízení (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 13. července 2006, Reisch Montage, C-103/05, Sb. rozh. s. I-6827, bod 29; ze dne 14. prosince 2006, ASML, C-283/05, Sb. rozh. s. I-12041, body 16 a 22, jakož i ze dne 3. května 2007, Color Drack, C-386/05, Sb. rozh. s. I-3699, bod 18).

21 V tomto ohledu z druhého a jedenáctého bodu odůvodnění nařízení č. 44/2001 vyplývá, že toto nařízení směřuje ke sjednocení pravidel o soudní příslušnosti v občanských a obchodních věcech prostřednictvím pravidel pro určení příslušnosti, která jsou vysoce předvídatelná.

22 Nařízení č. 44/2001 tak sleduje cíl právní jistoty, který spočívá v posílení právní ochrany osob usazených v Evropském společenství tím, že umožňuje zároveň žalobci snadno určit soud, u nějž může podat žalobu, a žalovanému přiměřeně předvídat, u kterého soudu může být žalován (viz výše uvedené rozsudky Reisch Montage, body 24 a 25, jakož i Color Drack, bod 20).

23 Pravidla pro určení soudní příslušnosti stanovená v nařízení č. 44/2001 vycházejí ze zásady příslušnosti založené na místě bydliště žalovaného, vyjádřené v jeho článku 2 a doplněné zvláštní příslušností (viz výše uvedené rozsudky Reisch Montage, bod 22, a Color Drack, bod 21).

24 Pravidlo o soudní příslušnosti založené na místě bydliště žalovaného je doplněno v čl. 5 bodě 1 nařízení č. 44/2001 pravidlem o zvláštní příslušnosti ve smluvních věcech. Toto posledně uvedené pravidlo, které odpovídá cíli úzkého vztahu, je odůvodněno existencí úzkého vztahu mezi smlouvou a soudem, který má o sporu rozhodnout.

25 Na základě uvedeného pravidla o zvláštní příslušnosti může být žalovaný rovněž žalován u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo musí být splněn, jelikož tento soud se považuje za soud, který má úzký vztah se smlouvou.

26 Za účelem posílení hlavního cíle právní jistoty, kterým se řídí pravidla pro určení příslušnosti, jež jsou v něm uvedena, nařízení č. 44/2001 definuje autonomně tento hraniční určovatel pro smlouvy o poskytování služeb.

27 Na základě čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 44/2001 je totiž místem plnění zmíněného závazku místo na území členského státu, kde podle smlouvy služby byly nebo měly být poskytnuty.

28 Ve světle těchto úvah je třeba určit, zda je smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, smlouvou o poskytování služeb ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 44/2001.

29 V této souvislosti pojem „služby“ znamená, jak ve vyjádřeních, která byla Soudnímu dvoru předložena, tvrdí německá a italská vláda a vláda Spojeného království, přinejmenším to, že strana, která je poskytuje, vykonává určitou činnost za úplatu.

30 Smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, takovouto činnost nezahrnuje.

31 Takovouto smlouvou se totiž majitel poskytovaného práva zavazuje svému smluvnímu partnerovi pouze k tomu, že nezpochybní výkon tohoto práva posledně uvedeným. Jak zdůraznila generální advokátka v bodě 58 svého stanoviska, majitel práva duševního vlastnictví neposkytuje prostřednictvím poskytnutí práva užívání žádné plnění a zavazuje se pouze přenechat svému smluvnímu partnerovi uvedené právo k volnému užívání.

32 V této souvislosti je nepodstatné, zda smluvní partner poskytovatele je či není povinen poskytnuté právo duševního vlastnictví užívat.

33 Tuto analýzu není možné zpochybnit argumenty založenými na výkladu pojmu „služby“ ve smyslu článku 50 ES nebo jiných nástrojů sekundárního práva Společenství, než je nařízení č. 44/2001, nebo na výkladu struktury a systematiky čl. 5 bodu 1 tohoto nařízení.

34 Zaprvé žádná skutečnost vycházející ze struktury nebo systematiky nařízení č. 44/2001 nevyžaduje, aby pojem „poskytování služeb“ uvedený v čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážce uvedeného nařízení byl vykládán na základě kritérií, která Soudní dvůr vytýčil v oblasti volného pohybu služeb ve smyslu článku 50 ES.

35 Umožňuje-li případně tato oblast široký výklad pojmu „služby“, je tento přístup odůvodněn snahou, aby co nejvíce hospodářských činností, na které se nevztahuje volný pohyb zboží, kapitálu nebo osob, nebyl vyloučen z působnosti Smlouvy o ES.

36 Skutečnost, že smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytuje svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, nepatří mezi smlouvy o poskytování služeb ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky tohoto nařízení, nebrání v systematice nařízení č. 44/2001 tomu, aby se na tuto smlouvu vztahovalo uvedené nařízení, zejména jeho další pravidla pro určení soudní příslušnosti.

37 Struktura a systematika pravidel pro určení příslušnosti, která jsou uvedena v nařízení č. 44/2001, naopak vyžaduje restriktivní výklad pravidel o zvláštní příslušnosti – mezi

nimi těch pravidel, která jsou ve smluvních věcech uvedena v čl. 5 bodu 1 uvedeného nařízení – která se odchylují od obecné zásady příslušnosti soudu podle místa bydliště žalovaného.

38 Zadruhé není z podobných důvodů možné vykládat ani pojem „poskytování služeb“, který je uveden v čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážce nařízení č. 44/2001, podle kritérií pro definici pojmu „služby“, jež vychází ze směrnic Společenství týkajících se DPH.

39 Jak uvedla generální advokátka v bodech 71 a 72 svého stanoviska, definice posledně uvedeného pojmu uvedená ve směrnicích týkajících se DPH je negativní definicí, která je nutně již ze své povahy široká, protože pojem „poskytování služeb“ je v nich definován jako každé plnění, které není dodáním zboží. Tyto směrnice tedy považují za zdanitelná plnění uvnitř Společenství pouze dvě kategorie hospodářských činností, a to dodání zboží a poskytování služeb.

40 V rámci čl. 5 bodu 1 nařízení č. 44/2001 se však v případech, kdy se nejedná o smlouvu o prodeji zboží, soudní příslušnost neurčí pouze podle pravidel, která platí pro smlouvy o poskytování služeb. Článek 5 bod 1 písm. a) tohoto nařízení se totiž podle čl. 5 bodu 1 písm. c) uvedeného nařízení použije pro smlouvy, které nejsou ani smlouvami o prodeji zboží, ani smlouvami o poskytování služeb.

41 Zatřetí a na posledním místě nelze analýzu, podle níž smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, není smlouvou o poskytování služeb ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 44/2001, zpochybnit ani nutností, na kterou

poukazuje Komise Evropských společenství, široce vymezit rozsah působnosti uvedeného čl. 5 bodu 1 písm. b) vůči stejnému čl. 5 bodu 1 písm. a).

42 Je totiž třeba připomenout, že ze systematiky čl. 5 bodu 1 nařízení č. 44/2001 vyplývá, že zákonodárce Společenství přijal rozdílná pravidla pro určení příslušnosti pro smlouvy o prodeji zboží a pro smlouvy o poskytování služeb na straně jedné a pro jakýkoli jiný druh smluv, který není v uvedeném nařízení zvlášť upraven, na straně druhé.

43 Rozšíření rozsahu působnosti čl. 5 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 44/2001 by v tomto ohledu znamenalo obejít vůli zákonodárce Společenství a narušilo by užitečný účinek uvedeného čl. 5 bodu 1 písm. c) a a).

44 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba odpovědět na první otázku tak, že čl. 5 bod 1 písm. b) druhou odrážku nařízení č. 44/2001 je nutno vykládat v tom smyslu, že smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, není smlouvou o poskytování služeb ve smyslu tohoto ustanovení.

Ke druhé otázce

45 Vzhledem k odpovědi, která byla dána na první otázku, není namístě odpovídat na druhou otázku.

Ke třetí otázce

46 Svou třetí otázkou se předkládající soud táže, zda je při určení soudu příslušného podle čl. 5 bodu 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 pro rozhodnutí o žalobě na zaplacení úplaty dlužné podle smlouvy, kterou majitel práva duševního vlastnictví poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, nutno i nadále vycházet ze zásad, které vyplývají z judikatury Soudního dvora k čl. 5 bodu 1 Bruselské úmluvy.

47 Předkládající soud se zejména táže, zda má být čl. 5 bod 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 vykládán v tom smyslu, že jednak pojem „závazek" uvedený v tomto článku odkazuje na závazek, který vyplývá ze smlouvy a jehož nesplnění je uplatňováno jako odůvodnění žaloby, a jednak místo, kde tento závazek byl nebo měl být splněn, má být určeno podle práva, kterým se podle kolizních norem soudu, jemuž byla věc předložena, uvedený závazek řídí, jak Soudní dvůr již rozhodl v souvislosti s čl. 5 bodem 1 Bruselské úmluvy (viz pokud jde o pojem „závazek", který je uveden v čl. 5 bodu 1 Bruselské úmluvy, výše uvedený rozsudek De Bloos, bod 13; rozsudky ze dne 15. ledna 1987, Shenavai, 266/85, Recueil, s. I-239, bod 9; ze dne 29. června 1994, Custom Made Commercial, C-288/92, Recueil, s. I-2913, bod 23; ze dne 5. října 1999, Leathertex, C-420/97, Recueil, s. I-6747, bod 31 a ze dne 19. února 2002, Besix, C-256/00, Recueil, s. I-1699, bod 44, jakož i pokud jde o místo plnění zmíněného závazku ve smyslu čl. 5 bodu 1 Bruselské úmluvy, výše uvedené rozsudky Industrie Tessili Italiana Como, bod 13; Custom Made Commercial, bod 26; rozsudek ze dne 28. září 1999, GIE Groupe Concorde a další, C-440/97, Recueil, s. I-6307, bod 32; výše uvedené rozsudky Leathertex, bod 33, jakož i Besix, body 33 a 36).

48 V této souvislosti je nutno konstatovat, že znění čl. 5 bodu 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 je naprosto shodné se zněním čl. 5 bodu 1 první věty Bruselské úmluvy.

49 Nařízení č. 44/2001 se v tomto bodě velmi široce inspiruje Bruselskou úmluvou, se kterou, jak vyplývá z devatenáctého bodu odůvodnění uvedeného nařízení, zamýšlel zákonodárce Společenství zajistit skutečnou kontinuitu.

50 Cílem nařízení č. 44/2001 je aktualizovat Bruselskou úmluvu při dodržení její struktury a základních zásad a zajištění její kontinuity.

51 Vzhledem k tomu, že neexistuje žádný důvod pro rozdílný výklad, požadavek soudržnosti vyžaduje, aby byl čl. 5 bodu 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 přiznán stejný rozsah působnosti jako příslušnému ustanovení Bruselské úmluvy, tak aby byl zajištěn jednotný výklad Bruselské úmluvy a nařízení č. 44/2001 (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 1. října 2002, Henkel, C-167/00, Recueil, s. I-8111, bod 49).

52 Jak ve svém vyjádření uvedla italská vláda, ustanovení Bruselské úmluvy, která byla beze změny převzata do nařízení č. 44/2001, musí být i nadále v rámci uvedeného nařízení vykládána stejně, a to platí tím spíše, že toto nařízení ve vztazích mezi členskými státy nahradilo Bruselskou úmluvu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Henkel, bod 49, a rozsudek ze dne 8. května 2003, Gantner Electronic, C-111/01, Recueil, s. I-4207, bod 28).

53 Jak ve svém vyjádření uvedla vláda Spojeného království, tato výkladová kontinuita je ostatně v souladu s požadavky právní jistoty, podle nichž nemá být zpochybňována tradiční judikatura Soudního dvora, kterou zákonodárce Společenství nechtěl měnit.

54 V této souvislosti, jak také zdůraznila generální advokátka v bodech 94 a 95 svého stanoviska, vyplývá jak z přípravných prací na nařízení č. 44/2001, tak i ze struktury jeho čl. 5 bodu 1, že pouze v případě smluv o prodeji zboží a smluv o poskytování služeb zákonodárce Společenství jednak již nechtěl vycházet ze sporného závazku, nýbrž ze závazku, který je charakteristický pro tyto smlouvy, a jednak zamýšlel ve smluvních věcech autonomně definovat místo plnění jako hraniční určovatel pro příslušný soud.

55 V důsledku toho je nutno se domnívat, že zákonodárce Společenství chtěl pro všechny jiné smlouvy než ty, které se týkají prodeje zboží a poskytování služeb, zachovat v rámci nařízení č. 44/2001 zásady vypracované Soudním dvorem v kontextu Bruselské úmluvy, zejména pokud jde o závazek, který má být zohledněn, a o určení místa jeho plnění.

56 Článku 5 bodu 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 je tedy nutno přiznat stejný rozsah působnosti jako čl. 5 bodu 1 Bruselské úmluvy.

57 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba odpovědět na třetí otázku tak, že při určení soudu příslušného podle čl. 5 bodu 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 pro rozhodnutí o žalobě na zaplacení úplaty dlužné podle smlouvy, kterou majitel práva duševního vlastnictví poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, je nutno i nadále vycházet ze zásad, které vyplývají z judikatury Soudního dvora k čl. 5 bodu 1 Bruselské úmluvy.

K nákladům řízení

58 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 5 bod 1 písm. b) druhou odrážku nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech je nutno vykládat v tom smyslu, že smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, není smlouvou o poskytování služeb ve smyslu tohoto ustanovení.**

2) **Při určení soudu příslušného podle čl. 5 bodu 1 písm. a) nařízení č. 44/2001 pro rozhodnutí o žalobě na zaplacení úplaty dlužné podle smlouvy, kterou majitel práva duševního vlastnictví poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, je nutno i nadále vycházet ze zásad, které vyplývají z judikatury Soudního dvora k čl. 5 bodu 1 Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, ve znění Úmluvy ze dne 26. května 1989 o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky.**

Podpisy.